

– Men skulu rossini halda til í Nólsoy alt árið, mugu vit finna pening til at gjalda nólsoyingum fyri at hjálpa okkum við ansingini, sigur hon.

»Nú má landið hjálpa«

Anna Louisa Joensen biður landið traðka til, nú avbjóðingin er vorðin ov stór til, at hon sjálv kann loysa hana.

– Nakrar eldsálir hava stríðst í nógv ár, og vit hava megna at fáa rossastovnin upp á eitt nógv meira burðardygt støði. Hesi árin hava vit framt eitt ólønt arbeiðið fyri landið, sum sambært tølum hjá Búnadarstovuni er seks milliónir krónur vert. Nú má landið hjálpa okkum, sigur hon og heldur fram:

– Sjálvt undir teimum sera vánaligu umstøðunum, vit hava haft gjøgnum árin, hava vit megna at skapa inntøkur við rossunum, sum hava fíggað fóður og aliarbeiðið í mong ár.

Ein annar trupulleiki, ið Anna Louisa Joensen sær, tá ið tað kemur til varðveitingina av føroysku rossunum, er tað stóra talið av innfluttum rossum. Í einari avtalu millum norðurlondini ljóðar, at innflutt djór ikki skulu fortreingja upprunadjór. Men spurningurin er, um júst hetta er í fer við at henda.

– Landið brúkar fleiri pengar uppá at innflyta ross enn uppá at varðveita føroysk ross, staðfestir Anna Louisa.

– Av tí at marknaðurin verður mettaður av innfluttum rossum, so leggur eingin í at ognar sær føroysk ross. Og eg skilji ikki, hví fleiri føroyingar ikki eru áhugaðir í teimum, tí tey eru heilt einastandi, heldur hon.

MYND: INGI SØRENSEN

Verulig náttúrudjór

At eiga ross kann sigast at vera krevjandi. Ross tørva pláss, fjós og hegn. Tey skulu fódraast hvønn dag, og har skal sópast. Tey skulu venjast og røra seg nóg mikið, men hetta er so eisini ein av orsökunum til, at nógv fólk ynskja sær ross. Tey vilja uppliva náttúruna á rossabaki.

– Tey føroysku rossini eru verulig náttúrudjór. Tey hava liva í fjøllunum í langt yvir 1.000 ár og eru lagaði til at yvirliva av lítlum og ongum. Tí tørva tey ikki

nógv fóður, og hógvarnir eru so mikið sterkir, at hestaskógvar eru óneyðugir. Eta tey ov nógv av frískum grasi, kunnu tey tó blíva sjúk, so ansast skal eftir, upplýsir Anna Louisa.

Ikki vita vit akkurát, nær rossini komu til landið, men tey hava kanska reikað teir føroysku klettarnar síðan jarnöldina.

– Á Sandi hava tey funnið rossabein í einum øskudunga, sum kunnu dagfestast aftur til ár 300, fortelur Anna Louisa spent. Í tíðarskeiðnum 1850-1920

vórðu nógv føroysk ross seld til kolanámið í Bretlandi, og samstundis innfluttu føroyingar nógv útlandsk ross, og stovnurin bleiv til endans sera lítil. Í 1960'unum vóru einans fyra ryssur og ein greðingur eftir av reinum føroyskum rossum. Talið minkaði frá umleið 800.

– Vit arbeiða eftir eina nágreiniligari skipan í alingini, og vit hava sera góð úrslit. Enn sæst einki tekin á brek frá innannøring, so eg eri vís í, at føroyska rossaslagið kann bjargast, sigur Anna Louisa. 200 aliross skulu til, áðrenn

serfrøðingar meta, at stovnurin ikki longur er í vanda fyri at doyggja út.

Hjartagóð ross

– Tað er ein landsuppgáva at varðveita tey føroysku rossini, staðfestur Anna Louisa og minnur á, at tað ikki einans er upp til politikarnar:

– Vit hava brúk fyri, at fleiri føroyingar taka lut í varðveitingina av rossunum - sum rossaeigarar og sum hjálparar.

Eigur tú eitt føroyskt aliross, fært tú eina virðisløn á hvørjum ári, ið hjálpir at rinda útreiðslurnar.

– Rossini eru so klók og fitt. Tey hava ein sterkan vilja og lata seg ikki hundfara, men tey eru sera empatisk djór, sigur Anna Louisa og fortelur um ta ferðina, hon stóð einsamøll í fjósinum og sópaði, og hennara frustratióin kom til sjóndar. Tann brennandi spurningurin, hvar rossini skulu vera komandi vetur, var enn ósvaraður. Anna Louisa skrálaði. Hart. Vónin var við at breyta. Heilt einsamøll var hon ikki, og hon var enn einaferð mint á, hvussu hjartagóð hesi rossini eru.

– Marma-rankur steðgaði beinanvegin við at eta. Hann hugdi uppá meg og gekk so yvir til mín og legði høvdið hjá sær á mína øksl. Hann kom fyri at troysta meg. Tað var so rørandi, fortelur Anna Louisa við gleðistárum í eygunum.

– Og tað skal nógv til, áðrenn hann fer frá matinum hjá sær! leggur hon afturat og flennir.